

PÖSTYÉNI PULSÁG

Előfizetési díjak :

Egész évre . . . . . 14. — kor.
Félévre . . . . . 7. —
Negyedévre 3.50
Egyes szám ára . . . . . — 30 fill.

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap

TELEFON : 43.

Megjelenik hetenkint
egyszer: hétfőn reggel.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Erzsébet út 68.

Szépítsünk.

Pöstyén, ápr. 14.

Ide s tova egy esztendeje, hog hirt adtunk egy mozgalomról, mely egy fölötté üdvös eszmének a megtestesülését célozta. Szólt pedig ez a hírünk a pöstyéni szépitőegyletről, amelynek ideáját alighogy felvetették máris magáévá tette mindenki, aki Pöstyén társadalmában csak némi- leg is számot tesz.

Az eszme, az érdeklődés dacára — sajnos — mind mai napig óhaj maradt. Hogy mi okból, nem kutatjuk. S ha mégis vezető helyen foglalkozunk a dologgal, tesszük ezt azért, mert az ideának oly fontosságot tulajdonítunk, amely messze túlszárnyalja a közintézmények megszokott sablonját.

Hogy ez így van, az empirián kívül — amint ezt a sok közül a karlsbadi példa is mutatja — az egészséges logikát citáljuk tanunak. Azon tényezők sorában, melyeknek Karlsbad felvirágozta-

tását, vezető szerepét s világhírét köszöni, az elsők közt találjuk a szépitő egyletet, mely az idők folyamán, szerény kezdetből vezető faktorra növekedett. Olyanná, amelynek Karlsbadban, a 20 milliós budgetval dolgozó fürdővárosban döntő szava van. Dehát ki is vonná kétségbe azt a fontos rendeltetést, amely különösen Pöstyénben egy szépi. o egyletre vár. Pöstyénben, ahol az emberek tunyaságban eltöltött háromnegyed esztendő után a fürdőbizottság és a fürdőigazgatóság egéből lesik a tápláló mannát; ahol mindenki alszik, amikor ez a két tényező verejtékes munkában éjszakázik, fárad és áldoz egyetlen cél érdekében: Pöstyén felvirágoztatásáért.

Igaz, hogy ennek az emberföltötti, megfeszített munkának megvan a fogantója. Az a rohamos fejlődés, melyet fürdőhelyünk az utolsó évtizedben felmutat s mely tavaly 16000 személyben érte el kulminációs pontját, a grófi tulajdonoson kívül,

kizárólag a fürdőbizottság és a fürdőigazgatóság céltudatos munkájának az eredménye. Ám ne feledjük, hogy ez az eredmény sokkalta fényesebb volna ha az említett mellett egy további tényező is közremunkálkodnék, a háziurak egyeteme, vagyis azok, akik elsősorban élvezik a fürdő nyújtotta anyagi előnyököt. Ez a közreműködés pedig legcélszerűbben egy szépitő egylet keretében volna gyakorolható. Milyen tág és egyuttal hálás terep nyílnék Pöstyénben egy szépitő egyletnek. Mennyi szép és üdvös eszmét lehetne az egylet keretén belül megvalósítani s mindenekelőtt, mily óriási szolgálatot teljesítené az egylet a fürdőnek, ha működését komolyan fogja fel. Nehány esztendőn belül egészen megváltozna Pöstyén külső képe. Átformálódna, olyanná, amely méltó egy világfürdőhöz.

Ezért hát alakítsuk meg minél előbb a Pöstyéni Szépitő Egyletet. (Ch.)

A pöstyéni parkban.

— 1912 április —

A parkban a topolyfák súgnak
Suttognak édes álmokat;
Virágillat száll szellőszárnyon —
Itt is, ott is emlék fogad.
Vig nép: „lendült itt tánczra, dalra”
Jártak méla szerelmesek,
Méláztam én is holdas éjben
És mulattam én is velek.
— Kis-Kárpátok, láttátok könnyem
Láttátok sok vig mosolyom, —
Szomorú meg bohókás emlék,
Ide mindig csak visszavon,
És járok a vén parkban ismét —
Mindenfelé virág fakad,
S új tavasz rügybontó hatalma,
Új álmat és új dalt is ad.

Gróf Vay Sándor.

TÁRCA.

A tudományok tudománya.

Irtja; SAS EDE.

Ne csodálkozzék a tisztelt, barátságos olvasó, hogy a leánynevezésről, mint komoly tudományról óhajtok szólni. Mert valóban tudományá fejlesztette a leánynevezést a mai kor; nehéz, bonyolult, raffinált eszközökkel dolgozó tudományá. Bölcsen tudom, hogy pl. az első házassulandó ifjúnak, Ádámnak a paradicsomban, nem sok fejlődést okozott a leánynevezés problémája. Neki nem kellett gondoskodnia, hogy Eva kisasszony jó vagy rossz tulajdonságait ki-puhatolja; nem lehetett töprengenie, hogy nőül vegye-e a tisztelt kisasszonyt a paradicsom szépei között? Tudvalevően Évácskakonkurrencia nélkül állott előtte s neki feleségül kellett őt vennie, különben én is aligha irhatnám most ezt az értekezést. Még a közmultban sem volt oly nehéz tudomány a leánynevezés. Mert hiszen tudjuk, hogy nsgyapáink egyetlen bölcs tanácsba foglalták össze az egésznek kvintesszenci-

áját: Nézd meg az anyját, vedd el lányát. Mai napság? Megnézik bizony a leány anyját, apját, nagyanyját, nagyapját, testvéreit, sógorait, nagybácsijait — különösen a kanonok-nagybácsikat; unokatestvéreit, különösen a huszárkadét-unokatestvéreket; megnézik az egész családot; még aránylag legkevesebbet nézik magát a leányt. A leánynevezés tudománya manapság magában foglalja az összes ismereteket, amiket a középiskolában, sőt az egyetemen is tanítanak. Szükséges hozzá az első sorban a mennyiségtan, hogy kiszámíthassuk, elég lesz-e a jövődöbelink hozománya a leánykori ostoba-ágaink emlékeinek rendezésére és a fészekrakás költségeire; szükséges a geografia is, hogy imádoztunk esetleges földbirtokának kedvező vagy kedvezőtlen fekvését megítélhessük; szükséges hozzá a kémia, hogy megtudhassuk, jartas-e ő a konyhavegytanban; szükségesek a nyelvismeretek, hogy ideálunkkal esetleg Ohnet nyelvéen konverzálhassunk; szükséges továbbá a zeneértés, hogy a zongora mellett a kótát forgathassuk; szükséges a poetika; szükséges az ékes szólás nélkülözhetetlen a politika, mert hisz ezen a téren sokszor csak a legravaszabb politikával boldogulunk; és nélkülözhetetlen a stra-

A polgári iskolák az ipari és kereskedelmi pályák szolgálatában.

Egyik fővárosi napilapban arról az elhibázott iránnyról írtam, mely a polgári iskolában meghonosítani törekszik a középiskolai szellemet. Röviden rámutattam az okokra, melyek ezt előidézték s melyeket a tanterv gyökeres reformjával lehetne — szerény nézetem szerint — részben megszüntetni. Maga a tantervjavítás azonban kevés lenne a kitűzött cél eléréséhez: a gyermekekkel is meg kell kedveltetni az ipari és kereskedelmi pályákat, megértetni ezek anyagi előnyeit, szembe állítva a tudományos pályák nyomorúságával s e tekintetben nagy feladat várna a polgári iskolákra.

A polgári iskolák tanárainak állandóan szemők előtt kellene tartani ez iskola célját s minden tárgy tanításába bevinni azt a szellemet, mely a gyermekben érdeklődést kelt az ipar és kereskedelem iránt. Ez a legtöbb tárgy tanításában szinte magától kínálkozik. Olvasókönyvükben nagy helyet kellene adni azoknak az olvasmányoknak, melyek az ipar és kereskedelem fejlődéséről a nevezetesebb találmányokról s kiválóbb iparosaink életéről szólnak. Számtant lehetőségek az ipari és kereskedelmi életből vett gyakorlati példák alapján kell tanítani. Mértani példáinkat az ipari munkák köréből vegyük. Földrajzban észre kell venni a gyermekekkel az iparos és kereskedő államok gazdagságát és jólétét s ama fontos szerepet mit ezen társadalmi osztályok ott betöltenek. A történelemben a gyermeknek látnia kell, mint jutnak előbbre és mint lesznek fontos tényezők a társadalomban az iparosok és kereskedők s miként lesz elsőrangú állami érdek az ipar és kereskedelem istápolása. Természettanban az állat-, növény- és ásványvilág iparilag feldolgozható anyagát az ipar és kereskedelem szempontjából is kell méltatni. A fizika technikai részében hatalmas tér áll a tanár rendelkezésére, hogy érdeklődést és szeretetet keltsen a gyermekben az ipar iránt. A rajz és a slójd tanításában különösen sok alkalom van e cél szolgálatában munkálkodni.

Láthatjuk, hogy minden tárgy tanításában van alkalmunk e gondolatot megtestesíteni s tanításunkba a gyakorlati élet szellemét bevinni s tanítványainkat az iparos- és kereskedő pályára buzdítani.

Azonkívül a polgári iskolák célszerűen ter-

v zett tanulmányi kirándulásain is módunkban áll e pályák iránti szeretetet felébreszteni. Elhibázott dolog az, mikor az erdélyi polgári iskolák vagy más hegyes vidék tanulói a Magas Tátrára utaznak s Budapestet csak a vonatból látják! Ilyen idealizmust a gimnáziumok megengedhetnek maguknak, azok tehetnek kirándulásokat ethnografiai és geológiai szempontokból. A polgári iskolák tanulóinak nem a természet csodáiban kell legnagyobb gyönyörűségüket találni, hanem azt kell megmutatni, mit tud produkálni az ember. Gyárakba kell vinni a tanulókat, meg kell mutatni a munkásokat hatalmas alkotásaik közben, látniok kell a vezető munkásokat kik 4-500 koronát keresnek havonként s ugyanekkor összekell velük hasonlítani a hivatalnokok csekély fizetését s a fokozottabb igényeket, melyeket a társadalom lehetetlen felfogása rájuk ró. Szobrok, képtárak, ipari kiállítások s nagy üzletek látása a serdülő gyermekek lelki világában mély nyomokat hagy s bennük hasonló alkotások gondolatát ébreszti, ambíciójukat fejleszti, izlésüket s esztétikai érzéküket tökéletesíti s őket az ipari és kereskedői pályák iránt lelkesíti.

Ha nagyon szegénysorsu gyermekek járnak egyes vidékeken ez iskolába s nem áll módjukban kirándulásokat tenni, úgy mozgófényképekkel lehetne bemutatni a gyárakat, nagyobb üzleteket s bár ez az eredetileg teljesen pótolni nem tudja, ily uton is lehetséges célunknak propagandát csinálni. Ebben a szellemben kellene a polgári iskolának négy éven keresztül a gyermekeket nevelni s akkor biztosan nem fog ellenkezni és sirva fakadni, ha — a rosszul tanulás természetes büntetése képen — szülői iparosnak vagy kereskedőnek akarják adni.

Az iskola lelkesítő munkája s a gyermeknek ezen pályák iránti szeretete még mindig kevés a műveltebb iparos és kereskedő osztály megteremtéséhez, ha a szülők nem tudják felfogni ezek előnyeit a tudományos és egyéb nyomorgó pályák felfogni ezek előnyeit a tudományos és egyéb nyomorgó pályák felett. Sajnos-egyelőre inkább irnoknak adja a magyar szülő gyermekét, mint iparosnak vagy kereskedőnek! Ennek okai a magyar társadalom „gentri” elveiben s egyben a kisvárosok társadalmi viszonyaiban keresendők. Az a hatalmas társadalmi válság, melyet a kisvárosok intelligenciája felállított, lehetetlenné teszi az érintkezést ezen társadalmi osztályokkal. A becsületess munkával 60-80 ezer koronát megta-

karított iparos vagy kereskedő nem mehet mulatóságokra, hangversenyekre, összejövetelekre, kasszinójukba. A magyar iparos hiúságát bánatná, ha fia is oly lenézett lenne, mint ő s épp ezért félre tesz minden érdeket, kockára teszi fia jövőjét, mikor biztos kenyeret tudna neki adni s teszi ezt részben azért, hogy fia úr legyen, másrészt pedig lelkiismeretét akarja megnyugtani, hogy fiára nem nem sajnált áldozni. A vesztes a gyermek marad, kinek a tudományos és hivatalnoki pályákön küzdés és nyomorgás jut osztályrészül.

A polgári iskolák tanárainak — mint a polgárok iskolája tanerőinek — példát kellene mutatni, hogyan kell megbecsülni a magyar iparost és kereskedőt, minden ígékezetükkel azon kellene lenniök, hogy a társadalmi válaszfalak ledőljenek, mert ily formai okok miatt bűn lenne feláldozni a tanítványok és haza érdeiket.

Meg kell értetni a szülőkkel is e gondolatot felolvasásokon és a velük való érintkezésünkben s ha siker koronázza munkánkat, akkor nagy szolgálatot teszünk a hazának, mert egyengetjük az utol a demokratikus, gazdag Magyarország kiépítéséhez!

N. L.

HIREK.

Személyi hírek. Gróf Vay Sándor az ismert kitünő tollú író, a múlt hét elején fürdőhelyünkön időzött. — Dr. Fodor Kálmán orsz. képviselő, Pöstyénfürdő igazgató orvosa, rövid tartózkodásra Bécsbe utazott.

A Thermia vendégei. A múlt héten a politikai és tudományos világ több neves képviselője időzött fürdőhelyünkön, hogy a Thermiát s annak máris híressé vált berendezéseit megtekintsék. A vendégek sorában volt többek között Zsilinszky Mihály ny. államtitkár, Dirner Gusztáv egyetemi tanár, Kovács Sebestyén Aladár műegyetemi tanár, dr. Reich Miklós szanatóriumtulajdonos, azonkívül a vármegye vezető férfiai közül Nyékhegyi Lóthár törvényszéki elnök, Csemniczky Géza árvaszékielnök, Czocher Kálmán főszo-

tégia, mert gyakran ugyancsak makacskodó várat kell megostromolnunk! Ezért valom én ünnepiesen, hogy a leánynézés a tudományok tudománya; ezért csodálkozom, hogy e nehéz és dicső tudománynak mindeddig nem állítottak katedrát a budapesti, sőt még a cambridgei egyetemen sem. A közoktatási kormányok e súlyos mulasztását akarom pótolni most, amikor mindkét nembeli fiatalságnak néhány üdvös tanácsdal óhajtok szolgálni ebben a tudományban, amire legnagyobb szükségük van az életben. Kérem, fogadják jó tanácsaimat szeretettelés kíváncs, hogy e tudományos értekezés minél több szerencsés leánynézőnek és boldog házasságnak legyen az alapja.

I. A leánynézésről dltalában.

Mi a leánynéző?

A leánynéző egy velünk ellentétes nemű emberi lénynek pontos, figyelmes, jelkiismeretes megvizsgálása Árgus szemekkel és azzal a bizonyos komoly szándékkal.

Mi végre szükséges a leánynéző?

A végre szükséges a leánynéző, hogy őt megismerjük, megszeressük; neki szolgáljunk és aképp üdvözöljük.

Föltétlenül szükséges a leánynéző az üdvösségre, azaz a házasságra?

Modern fogalmak szerint nem föltétlenül szükséges. A legujabb korban, mely a házasság-közvetítés áldásos intézményét kitalálta, elég, ha pontos információkat kaptak a hozományról, a mire az eljegyzés akár lsvél útján is megtörténhetik.

Mikor menjünk leánynézőbe?

A modern iskola tanítása szerint akkor, ha az adósságaink hullámai már öszszecsapnak a fejünk fölött; ósdi felfogás szerint akkor, ha valakit úgy megnéztünk, hogy nem tudunk nélküle élni, — a mire még mai napság is vannak néha esetek.

Házasodjunk-e barátaink unszolásra?

Barátaink unszolására soha se házasodjunk; hitelezőink unszolására igen.

Mindjárt leánynézőbe menjünk, ha őt megszerettük?

Világért sem! Ez végzetes hebe-hurgyaság volna! Sőt attól is óvakodjunk, hogy őt megszeressük, mielőtt az édes papa vagyoni viszonyairól alapos tájékozást szereztünk volna. Ha azonban megtudtuk, hogy a papa irodája vagy üzlete fényesen jövedelmez; vagy hogy az öreg befolyásos ember a kormánynál; akkor szeressünk bele a bájos hajadonba, még pedig nagyon!

Melyik bölcsész lebegjen a leánynéző ifju előtt?

Schopenhauer, a nagy pesszimista.

Es miért éppen a zordon Schopenhauer?

Mert a leánynézőben olyan dolgokat fog tapasztalni, a mikkel szemben jó a pesszimizmus sőtét szemüvegét föltenni. Valóságos angyalnak fogja találni a kisasszonyt, jóságos szelid matrónának az édes mamát, tiszteletreméltó derék polgárnak a papát, példás reudben találja az egész há-

zat és csodás meséket hall a család előkelő összeköttetéseiről.

Mif tegyen ezzel szemben a leánynéző ifju?

Jusson eszébe a közmondás: »Nem mind arany, a mi fénylik.«

II. Leánynéző ifju magaviseletéről.

Hogy öltözködjék a leánynéző ifju?

A végzetes lépésre eltökélt ifju iparkodjék olyan kifogástal. nul öltözködni, hogy a walesi herceg sem különben. Mert gondolja meg, hogy ruha dolgában minden nő a legkitünőbb szakértő. Ez az asszonyok velük született adománya. Nincs az a parányi pecsét, a mit egy nő szemé a ruhádon azonnal föl ne fedezne és ez a fölt olyan veszedelem, mint ha becsületesen esett volna. Különös gondot fordíts oh ifju, a nyakkenődre, a cipődre, mert a cipő az, a min az elegancia és a műveltség legjobban meglátszik. Gondold meg azt is, hogy a szivárvány gyönyörűégi tünemény, de azért nem muszáj, hogy a ruházaton minden színárnyalata képviselve legyen.

Mit csináljon a vőlegény jelölt a kalapjával?

Ez a nagy probléma. A legtöbb ifju, mikor ő hozzá belép, nem tudja mit csináljon a kalapjával? Künn hagyja az előszobában, vagy bevigye a szalonba? Ut letegye a karszéke és később üljön bele? A spanyol etikett fejvesztés terhe alatt rendeli, hogy a kalapot vigyük be magunkkal a szobába, de ne forgassuk a kezünkben és ha ideálunk előtt zavarba jövünk, ne kaparjunk a cylinder tetejen lyukat.

ket Winter Lajos, Hegedüs Ármin műszaki tanácsos, az épület tervezője és dr Reichardt Aladár a Zander-intézet vezetője, kalauzolták.

Tüköryné újabb sikere. Hirt adtunk annak idején arról, hogy Tüköry Jenőné úrnő Kaplathon Frideczky Bara birtokán kitűnő és bő ivóvizet szolgáltató kutat fedezett fel. Tüköryné akkor egy második pontot is megjelölt, amely alatt — állítása szerint — szintén vizforrás bugyog. Miután Kaplathon nagy a vízhiány, Frideczky az utóbb említett ponton is végeztetett fúrásokat, amelyek — mint értesülünk — fényesen igazolták Tüköryné állítását, amenyiben 6 méternyi mélységben újabb, bő forrásvizre akadtak. Érdekes, hogy az új kút oly helyen fekszik, ahol évek óta — persze minden eredmény nélkül — fúrtak kutak után.

Eljegyzés. Schultzs Herrmann terézmajori bérlő eljegyezte Milch Margit kisasszonyt, Milch N. budapesti fanyagykereskedő leányát.

Vendégforgalom. A fürdőbizottsági iroda kimutatása szerint Pöstyénben 1911. évi október 1-től f. hó 12-ig összesen 2224 fürdővendég fordult meg, 426-al több, mint az előző fürdővagyanezen időszakában.

Meglopták a bírót. Mult kedden, az esti órákban több iskolásgyermek észrevette, hogy Ribarits Jakab községi bíró lakásából egy gyanus alak ezüst holmikkal a hóna alatt futásnak ered. A gyermekek zajcsaptak, mire több arra haladó munkás utána iramodott az idegennek. Hosszantartó hajsza után sikerült az idegent elfogni, aki rövid vallatás után beismerete a lopást. Ezután a csendőrségre kísérték, ahol a tolvaj idegent letartóztatták.

Pórujlárt sztrájkolók. Zslnai Mihály pékmester két segéde a napokban sztrájkba lépett. Sztrájtanyának az Ujvilág-vendéglőt szemelték ki ahol poharozás közben

elhatározták, hogy egyik társukon, aki sztrájkőrőnek állott be, bosszút állanak. E célból éjfeltájt elhagyták a sztrájkanyát s a sütőde felé indultak. Miután a kaput zárva találták, bezörgettek az ablakon abban a hiszembben, hogy társuk kijön. Számitásuk azonban nem vált be, mert maga a mester jött ki hatalmas doronggal a kezében. A sztrájkolók és Zslnai közt szóváltás támadt, aminek az lett a vége, hogy a herkulesi természetű pékmester, alaposan helybenhagyta a segédeket annyira, hogy mindkettőnek hatalmas lek támadt a fején. A segédek a túlbuzgó mester ellen megtették a jeljelentést.

Uj lámpaoszlopok. A Hazai Villamossági Részvénytársulat a mult héten kezdte meg a lámpatartó faoszlopok kicserélését Mannesmann — oszlopokkal. A társulat egyelőre 54 darab új oszlopot állított fel.

Pöstyén — az országos balneológiai kongresszuson. A magyar balneológusok f. hó 19-én gyűlnek össze kongresszusra Budapesten. A kongresszuson fürdőhelyünk képviselőiben résztvesznek dr. Weisz Ede és dr. Reichardt Aladár orvosok. Mindketten előadást is tartanak és pedig Weisz doktor a „Rheumatismus tuberculosis“-ról, Reichardt dr. pedig a Thermiáról és az Irma fürdőről, vetített képekkel kapcsolatban.

Áthelyezés. Az igazságügyiminiszter dr. Lopusny Ottó nyitrai és Leyrer László aranyosmaróti kir. ügyészeket kölcsönösen áthelyezte.

Kinevezések. A király dr. Hamar Gyula szakolcai járásbíróként kinevezte táblabírónak. A belügyminiszter Markovics Sándor nyitrai városi tanácsost nyitrai anyakönyvvezetővé, Gyürky Ferenc, városi főjegyzőt pedig anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki.

A Tanítók Háza. Az a nemes cél, melyet János Gyula kir. tenfelügyelő

a Tanítók Háza alapításával maga elé tűzött, mindinkább közeledik megvalósulásához. A felhívás, melyet a tanfelügyelő kibocsájtott máris 30000 koronát eredményezett, mely összeghez Pöstyén község is hozzájárult 300 koronával, mint alapító tag. A közoktatásügyi miniszter évi 4000 korona hozzájárulást biztosított az intézménynek, mely előreláthatólag Érsekújvárral fog létesülni.

Uj Jegyzőegylet. Lellei János a Nyitra vármegyei Községi és Körjegyzők Egyesületének elnöke, mint értesülünk, egy nagyszabású terv megvalósításán dolgozik. A terv az ország jegyzői karának érdekképviseletét érinti az eddigittől teljesen eltérő, új, modern és célravezető alapon. Lellei főjegyző a tervet memorandumba foglalja s mihelyst ez elkészül, rendkívüli közgyűlést fog egybehívni, ahol a memorandumot elfogadás végett be fogja mutatni. Ha a közgyűlés a tervet elfogadja, a memorandumot megküldik az ország összes jegyzői egyesületeinek, egyben pedig a tervnek a jegyzői kongresszus tárgysorozatába való felvétele iránt is intézkedni fognak.

Jutalom. Antal István a Hazai Villamossági Részvénytársulat telepvezetője 20 koronát juttatott szerkesztőségünk útján a polgári iskolának azzal a rendeltetéssel, hogy ezen összeget a tanári kar a legjobb magyar írásbeli dolgozat jutalmazására fordítsa. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

Szinészet.

A Richter féle német szintársulat virágvasárnap fejezte be a klagenfurti szini évadot. Klagenfurtból Szerajevóba mint a társulat, ahol f. hó 7-e óta vendégszerepel, az ottani közönség teljes megaláztatására. A társulat május elejéig marad a bosnyák fővárosban, ahonnan előreláthatólag jövő hó 10-én érkeznek ide. A pöstyéni évad megnyitását május 13-ra tervezik.

ne rátarti, de azért önértetes, kedvre derítő, jó társalgó, szóval édes, aranyos, cukros, gyémántos, tündéri, angyali, isteni. Ha egyéb jó tulajdonságai vannak, azokat nem szükséges elárulnia, lépje meg férjét velük esküvő után.

Elzongorázza-e a menyasszony-jelölt Bach fugáit?

Bach fugáit a házi kisasszony scmmi szin alatt se játsza el a szerencsétlen áldozatnak. Ha már muszáj zongorázni, játszon néhány dalt Schuberttől vagy egy pár magyar nótát. Gondolja meg, hogy a zongora olyan hangszer, a melyen a házasságát már igen sok leány elhegedülte.

IV. Az üdvös és hasznos diskrécióról. Mit tartson leginkább szem előtt mind két fél a leánynézőben?

A leánynézőben mind a két fél bizonyos üdvös diskréciót tartson szem előtt.

Miért van szűtség a diskrécióra?

Mert vannak dolgok égen és földön, a miket jótékony fátóval eltakarai, melységes titokban tartani nem bűnös dolog, de föltétlenül hasznos, sőt szükséges.

Mit titkoljon el a férfi?

A férfi elsősorban titkolja el, hogy legénykorában sok pajkos kalandja volt; titkolja el, hogy sok szerelmes levelet ke-

Általában hogy viselkedjék a vőlegényjelölt?

A vőlegény-jelölt olyan legyen, mint az col-hárfa; vegye észre a legkisebb légáramlatot és adjon megfelelő hangot. Ha jóvendőbelije jukker lány, dicsérje az isteni sportot: ha a költészetért rajong, forgassa ég felé a szemét; ha a háztartás és konyha szelid örömei töltik be a bájos kicsike lelkét, érdeklődjék a lekvárfőzés titkai iránt is. Főleg pedig óvakodjék az ellenmondástól. Kiváltképp úgy tartják, esküdjék meg, hogy Shakespeare silány drámaíró és hogy a pisai torony Kopenhágában van.

Kivel foglalkozzék főleg a leánynéző: imádóttjával vagy az édes mamájával?

E tekintetben bölcsen el kell találnia a helyes mértéket. Merüljünk el az ő szép szemébe, de vigyázzunk, mert a mama elhanyagolása végzetes veszedelem; a leánynak udvarolni kell teljes odaadással, de a mamát is meg kell győzni, hogy figyelmes, gyöngéd vőre akad bennünk.

S mit csináljunk a papával?

Nevetséges kérdés! Törődjünk mi csak a mamával s bizzuk a többit ő rá. A papa egészen mellékes. Mindazonáltal ne mondjuk szemébe az öreg urnak: „Hát maga mit lábatlankodik itt? Azt hiszi, hogy magának beleszólása van ebbe a dologba?“ Ellen-

kezőleg, legyünk hozzá udvariasak és ves-sünk neki is oda néhány hízelkedő szócskát.

III. Az eladó leány magaviseletéről.

Hogyan öltözködjék a leánynézőre a kisasszony?

Tanácsot adni egy nőnek az öltözködé-sében annyi, mintha gyertyával akarnánk világosabbá tenni a fényes, augusztusi napot. Minden hölgy úgy fog felöltözködni ez ünnepies időre, a hogy neki legjobban illik és a hogy a kiszemelt vőlegény gusz-tusa magával hozza. Ha az elegáns dámát akar: elegáns dáma lesz, mint akár Benicz-kyné valamelyik hősnője s ha a jóvendőbelije szerény, házias leánykát óhajt: olyan kis gazdasszony fog előtte bemutatkozni akár Werther Lottija.

Milyen legyen hát a leányka?

A leányka iparkodjék első sorban szépnek, csinosnak, bájosnak tűnni föl; legyen kedves, megnyerő, elragadó, magaviselete szerény, tapintatos, szemérmes; legyen naiv szende, szelid, ártatlan, szűzies, de azért eleven, derűs, vidám; áruljon el olvasottságot, izlést, műveltséget; legyen okos, jószágos, nemes, fenkölt költői; de azért gyakorlati, praktikus; keresetlen természetes, egyszerű, de azért változatos, mulattató; ne legyen nagyon kíváncsi s ne legyen közönyös; ne szeles, ne tunya;

PLATTFÜSSIGE!

Jeder, der mit Plattfuss behaftet, sollte es nicht versäumen, sich den von Fachärzten empfohl, patentierten Lanfer'schen Plattfusschürer anzuschaffen. Alleinige Erzeuger: SZEKELY és TÁRSA, BUDAPEST, Muzeum-körút 9. In Pöstyén im Schuhwarenhaus des orthop. Schuhmachermeisters SCHULCZ, neben dem Kurhotel.

DR. PAJOR
BUDAPEST

VII. VAS UTCA
17. SZAM. ::

TELEFON :

6004. és 150-90.

SZANATÓRIUM és GYÓGYINTÉZET

RÖNTGEN-LABORATORIUM. — PÓSTYÉNI ISZAPKURA

A PÓSTYÉNI ISZAP BUDAPESTI FÖLRAKATA.

Közgazdaság.

A Póstyéni Takarékpénztár tökeemelése. A Póstyéni Takarékpénztár f. hó 11-én tartott igazgatóági ülésében elhatározta, hogy május 12-re rendkívüli közgyűlést hív egybe, amelyen az intézet alaptőkéjének 315000 koronáról 630000 koronára való felemelését fogja javaslatba hozni. A tökeemelést az intézet üzletkörének a fürdőhely fejlődésével párhuzamos terjeszkedése teszi szükségessé.

Uj üvegyár. A Zsolna melletti Vág-tapolczán 600000 korona alaptőkével új üvegyárat létesítenek.

NYILTÉR*

T. Dr. Neuwirth Nándor

kör- és fürdőorvos úrnak

PÓSTYÉN.

Milyen jogcímen kérte Ön számon a fürdőigazgatóságnál, hogy nekem betegim vannak, továbbá milyen alapon indul, amikor a fürdőigazgatóságot vonja kérdőre betegállományomat illetőleg. Kérem erre vonatkozólag szíves választát.

Dr. Alexander Leó.

*Az ezen rovatban foglaltakért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

elégetnie, ha jegygyűrűje az ujjára kerül. Azt se kell föltétlenül bevallania az ideáljának, ha történetesen parókat visel; minden adósságát e tálalja ki azonnal, elég ha apránként bevallja a papának.

Mit áruljon el a férfi?

Hogy legfőbb vágya a csöndes családi élet; hogy hogy kávéházba, koreszmába nem igen szeret járni; hogy az ételben nem válogatós és a gourmanderiája olyan sajtóságos, hogy legnagyobb élvezetét találja a kozmás levesben.

S mit titkoljon el a leány?

Első sorban titkolja el, hogy ki nem állhatja a főzőkanalat és a varrótűt; titkolja el, hogy nénye is kevesebb hozományt kapott, mint a mennyit vele ígértek; de kiváltképp titkolja el, hogy az édes mamája az év nagy részét majd náluk akarja tölteni...

Mit áruljon el a leány?

Mosolygás közben árulja el, hogy gyógyos fehér fogsora van; árulja el, hogy már sokan megkérték a kezét és hogy tömör párbaft vívtak érte; főleg pedig árulja el, hogy Erdélyben egy dús gazdag nagynénjük lakik, a kinek ő a kedvence és a ki már nagyon öreg...

Mivel foghatja meg legjobban a férfit? Ha elhiteti vele, hogy kitűnően ért a főzéshez. Mert már a nagy Seneca megmondotta: A boldog házasságnak egy titka van, oh asszonyok: tartsátok jól a besztiát!

V. A mama szerepléséről.

Fontos a mama szerepe a leánynézőnél?

A leánynézőnél a mama szerepe a lehető legfontosabb. Úgyes mama a leg-

Ki meri elmondani

magáról hogy zongora vételnél nyugodt lélekkel meg merne bizni szakértelmében — Nemcsak laikusok, de fejlett zenei tudású emberek is gyakran súlyos anyagi csapódások árán jöttek rá arra, hogy zongora vásárlásánál legnagyobb biztosíték az eladó cég intaktsága becsületessége és ami szintén fő, műérzéke. A

„MUSICA“ R.-T.

men száraz elárúsítója vevőinek, de egyben jóindulatu barátja, tanácsadója, is. Ha tehát nem akar csapódni, ha nem akarja drága pénzét kockáztatni, ha készpénzért vagy igen előnyös feltételek mellett jó, szép, modern és művészi kivitelű zongorát, vagy pianót akar vásárolni, forduljon teljes bizalommal Magyarországon legnagyobb zongoratelepéhez a

MUSICA részvénytársasághoz
befizetett részvénytőke 600.000 kor.

A legkiválóbb zongorák: Ehrbar, Grotrian Steinweg's Nachf. stb. vezérképviselője
Budapest, VI., Terékörút 1. s.

Nachrichten.

Personalnachrichten. Reichstagsabgeordneter, Sanitätsrat Dr. Koloman v. Fodor, Chefarzt der Bäder, hat sich zu kurzem Aufenthalt nach Wien begeben. — Professor Kuno Meyer, ein

langjähriger Gast unseres Badeortes, wurde an die Universität Berlin berufen.

Verlobung. Der Pächter der gräflich Erbdytschen Domäne in Terézmajor Herr Herrmann Schultz, verlobte sich mit der Tochter Margit des Budapester Holzgrosshändlers Herrn N. Milch.

Zur Besichtigung der Thermia weilten vergangene Woche hier: Graf Alexander Vay, der pensionierte Staatssekretär Michael v. Zsilinszky, Universitätsprofessor Dr. Gustav Dirner, Professor am Politechnikum Aladár v. Kovács Sebestyén, Sanatoriumbesitzer Dr. Nikolaus Reich u. v. a. Die Gäste äusseren sich in anerkennendster Weise über das Gesehene.

Das Richtersche Ensemble absolviert gegenwärtig ein auf 30 Vorstellungen bemessenes Gastspiel in Serajevo. Wie die dortigen Zeitungen melden, wurde das Ensemble mit stürmischer Begeisterung aufgenommen. Wie wir aus einem uns zugehenden Communiqué erfahren, wird das Ensemble unmittelbar nach Beendigung des Gastspieles in Serajevo, die Spielzeit hier eröffnen.

Erhöhung des Aktienkapitals. Die Direktion der Póstyéner Sparkassa hat in ihrer am 11. d. abgehaltenen Sitzung beschlossen, für den 12. Mai eine ausserordentliche Generalversammlung einzuberufen und auf deren Tagesordnung die Erhöhung

de még jobban szereti, ha ő vele beszélnek.

Miben éri el tetőpontját a mama ügyessége?

Abban, hogy alkalmas pillanatban mindenkit eltávolít a fiatal közeléből, hogy azok egyedül maradassanak és az ifju elrebege a vallomást, sőt esetleg meg is csókolja a piruló hajadont.

Mit csinál ilyenkor a mama?

A mama a kellő pillanatban megjelenik, mintha a földből bujt volna elő és hangosan kiált: Gyermekeim, kedves gyermekeim! fogadjátok áldásomat.

VI. Egyéb mondani valók.

Van még egyéb mondani valónk a leánynézőről?

Igenis, volna még tömördek mondani valónk; de ha mindent el akarnánk mondani: akkor ez az értekezés oly terjedelmű lenne, mint a Klopstock Messiása.

Egyebekben kitől kérjenek tanácsot a tapasztalaton leányok?

A mamától! Minden mama született mestere e tudománynak. Azután meg a házasságkötés dolgában egyetlen leány sem egészen tapasztalaton. A mint hogy a kis cicát sem professzor tanítja az egérfogásra.

És van eset, a mikor nincs szükség a leánynézőnél egyetlen jó tanácsra sem?

Igenis, van.

És melyik az az eset?

Mikor a bájos hajadon és a derék ifju szerelmes egymásba. Akkor a leánynézőnél minden jó tanács felesleges. Mert akkor nem a tudomány és művészet ad tanácsot, hanem a szív.

des Aktienkapitals von 315000 Kronen auf 630000 Kronen zu stellen. Mit der Erhöhung des Aktienkapitals wird das Institut einem allgemeinen Bedürfnis gerecht, zumal das bisherige Aktienkapital zu dem sich stets erweiternden Geschäftskreis der Sparkassa schon lange nicht im Einklange steht.

ORVOSOKNAK

alkalmas butorozott lakás
kiadó a szezonra, a fürdő-
hely centrumában. Cim a
kiadóhivatalban.

Meghívó.

A Pöstyéni Takarékpénztár R.-T. igazgatósága alapszabályainak 17 §-ában biztosított jogainál fogva t. c. igazolt részvényeseit f. évi május hó 12-én d. u. 2 órakor a Metropole-szállóban tartandó

rendkívüli közgyűlésre
meghívja.

Tárgysorozat:

1. Az alapszabályok 6.§ alapján új részvények kibocsátása, illetve az alaptőke felemelése **315.000 koronáról 630.000 koronára.**

2. Az alapszabályok 5. és 21 §-ának megfelelő módosítása.

Alapszabályok kivonata:

A közgyűlésen szavazati jogát csak azon részvényes gyakorolhatja, kinek részvénye a közgyűlést megelőző évnek utolsó napjáig nevére írva volt s még le nem járt szelvényeivel együtt a közgyűlést megelőző napig az intézethöz letételt.

A szavazati jegyek a részvények deponálása ellenében f. évi május 9. 10. és 11. napjain délelőtt 10-12 óráig az intézet helyiségeiben fognak kiadni.

Pöstyén, 1912. április hó 11-én.

Az igazgatóság.

Szabás a háznál — Kincs a háznál!

HÖLGYEK ÖRÖME!

Reform-, szabadalmazott szabás iverim megjelenetek. Allanak 4 készlethől, 4 színben nyomva, 70 cm széles, 100 cm. hosszú, minden nagyságban. Bárki tanulás nélkül önállóan szabhat. Nélkülözhetetlen minden háznál, ugy szabók, mint szabónőknél, valamint iskolákban, internátusokban oktatásra. Ara utasítással, 1 kopirozó rádli, 2 acélkérővel összesen 6 kor. 6 készletnél 100:0, 12 készletnél 150:0 engedmény. Szabás tanítási módszerem Budapest, Drezda, Prága, Berlinben kiütetve. Szabás mintákat 80 fillér, bélyeg ellenében vidékre portamentesen küld: M e l r Sámuel, szabászati intézete. Budapest, VII. ker., Nagydíófa-utca 29/p.

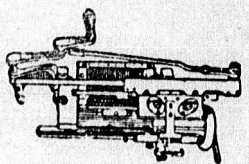
Viszontelárusítók mindenhol kerestetnek!

FRITZELACK "zum Selbstanstrich" **NUMATA** "beste Emaillackfarbe" für Möbel, Türen, etc.
von **FUSSBÖDEN.**

Geben Farbe und Glanz in einem Strich.
HALTBAR! ELEGANT! AUSGIEBIG!
im Gebrauche **BILLIGST!**

Man achte beim Einkauf auf die gesetzlich geschützten Namen und Etiketten; jede andere Packung weise man zurück!

Zu haben bei **PONGER SALAMON.**

Ujdonság !!

háztartási és ipari célokra. Kényelmes részletfizetésre is :-: kapható. :-:

KÖTŐGÉPEK

Kérjen árjegyzéket. Tanítás ingyen.
FOGL JÓZEF LAJOS ÉS TÁRSA
UNIVERSAL STYRIA KÖTŐGÉP, KERÉKPÁR ÉS VARRÓGÉP RAKTÁRA **BUDAPEST** VIII. József körút

Ein heller Kopf

verwendet stets

Dr. Oetkers Backpulver á 12 h

Vollkommener, hygienischer, von den Aerzten empfohlener Ersatz für Hefe, bezw. Germ.

Alle Mehlspeisen und Bäckereien werden dadurch grösser, lockerer und leichter verdaulich.

Dr. Oetkers Vanillinzucker á 12 h

als edelstes Gewürz für Milch- und Mehlspeisen, Kakao und Tee, Chokolade und Cremes, Guglhupf, Torten, Puddings und Schlagobers; ferner mit feinem oder Puder-Zucker vermehrt zum Bestreuen aller Art Bäckereien und Mehlspeisen. Ersetzt vollkommen 2-3 Schoten guter Vanille, Misch man halbes Päckchen Dr. Oetkers Vanillinzucker mit 1 kg. feinem Zucker und gibt hiervon 1 bis 2 Teelöffel voll auf eine Tasse Tee, so erhält man ein aromatisches, vollmundiges Getränk.

Dr. Oetkers Backpulver und Vanillinzucker ist in allen Kolonialwaren- etc. Geschäften vorrätig. — Ausführliche Gebrauchsanweisung auf jedem Paket. — Rezeptsammlungen gratis. — Man achte darauf, stets die echten Fabrikate Dr. Oetker zu erhalten.

TÖRLEY

TALISMAN
CASINO RÉSERVÉ

Kaufet

nichts anderes gegen

Husten

Heiserkeit, Katarrh, und Verschleimung, Krampf- u. Keuchhusten, als die feinschmeckenden

Kaiser's

Brust-Caramellen
mit den „Drei Tannen“

6050 not. begl. Z. ugn. v. Aerzten u. Privaten

verbürgen den sicheren Erfolg

Packet 20 und 40 Heller.

Dose 60 Heller. Zu haben

bei Josef Meih, Apoth. z. Heil,

Josef in Pöstyén. G. Emanuel

Salvator Apotheke in Pöstyén.

KI MENNE FÉRJHEZ

egy 35 éves, egészséges, keresztény, magyar fiatal emberhez, aki egyik nagy bécsi életbiztosító intézet nyugdíjkepes tisztviselője és 20,000 korona adósságmentes vagyona van? Az vagy annak hozzátartozója írjon »Komoly szándék« jellege alatt e lap kiadóhivatalába. — Csak részletes és teljes címmei ellátott komoly levelekre válaszolok, minthogy celom mielőbb megházasodni.

Ha lúdtalpa van! fáj a lába!

KÉRJE a szakorvosok által ajánlt szabad Laufer-lúdtalpfitő prospektusát. — Egyedüli készítő

SZÉKELY ÉS TÁRSA

ortopéd cipő-készítő
Budapest, Muzeum-körút 9.

képes ár-egyzék
mindennemű cipőkrol ingyen.

A VILÁG LEGJOBB TEAI.

Lieferanten des Königs von England
Specialität:
„Kingdom Blend“
Five o'clock-Tea S. M. des Königs von England.

UNITED KINGDOM
TEA COMPANY
LONDON

Lieferanten des Prinzen von Wales
„U. K.“-Teas sind nügemein ausgiebig aromatisch.

Hauptdepot bei EMANUEL ISTVAN VERBÓ

A butorvásárló n. é. közönség szives figyelmét felhívom
Pöstyén, Ferencz József út 16. sz. a levő

Butorkészletem

megtekintésére, hol a mai kor igényeinek megfelelő összes lakásberendezési tárgyak jutányos áron beszerezhetők javításokat, átalakításokat, képerket zéseket olcsón eszközölök.

Weszely Gyula
butor asztalos.

Arcképeket,

festményeket, krétarajzokat, fényképnagyításokat bármily kis fénykép után szavatos-sággal készítek.

Sikertelen képért utat csinálók vagy pénzviassaodom

ÜGYNÖKÖK

minden kisebb helységben is egydéli képviselőként fix fizetéssel és magas jutalékkal felvételemek. Válaszbélyeg melléklendő. Árjegyzék ingyen.

Zsolnai János, arcképfestészeti műintézete
BÉKÉS-CSABA.

FÜRDŐVENDÉGEK

figyelmébe ajánljuk a Fürdőszálló éttermét és kávéházát. Kitünő magyar konyha. Elsőrendű magyar fajborok. Penzió-rendszer. Olcsó árak. Uj bérlő:

POÓK ENDRE.

Butorok

Hálóok, ebédlő, uriszobák, szalonok, teljes álloda, kávéház, vendéglő és kaszélyberendezések vas- és rézbutorok, szőnyegek, függönyök, csillárok és zongorák szállítanak bárhová :-:

kézpénzért vagy rendkívül előnyös fizetési feltételekkel.

Diszes nagy butoralbum 1 korona. Teljes berendezésnél utazó mintákkal díjmentesen küldetik bárhová.

Modern lakberendez. vállalat.
Budapest, IV., Gerlóczy-u. 7. sz.
(Központi telefon: 10000)

KOLLARIT

BÖRLEMEZ RUGANYOS VIHAR-BIZTOS és IDÓTALLO SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

„Kollarit“-börlemezt. kaucsuk-kompozícióval bevont fedéllemez.

„Kollarit“-börlemezt mezőgazdasági és gyári épületekre a legalkalmasabb.

„Kollarit“-börlemezt vízhatlan, a legnagyobb viharok ellenáll.

„Kollarit“-börlemezt nem kell mázolni és így fenntartási költséget nem igényel.

Kapható:

Justh Salamon
vaskereskedőnél,
Pöstyén.

„UNIO“ kereskedelmi r. t. BUDAPEST

BEFIZETETT ALAPTŐKE 1000.000 KOR. TELEFON GALGÓCZ 67.

Elfogad: betéteket netto 5% kamatozás mellett.

TŐZSDEI MEGBIZÁSOKAT a budapesti és külföldi tőzsdékre; LEBONYOLIT a bankszakmába vágó minden ügyletet.

ELAD ÉS VESZ: Takarmánycikkek, gabonacmüeket, vetőmagvakat, finomított és nyers szeszt, műtrágyát, korpát, olajat, kőszentet, kereskedelmi növényeket. :-: Értékpapirokat, szelvényeket és külföldi pénznemeket.

Hitelt nyújt folyószámlában értékpapirokra, árúkra és egyéb fedezet mellett.

Mezőgazdasági-gépeket elad. □ Biztosítási-ajánlatokat elfogad élet, halál, tűz, jég, betörés és üvegbiztosításokra.

KERESKEDELMI és ipari vállalatokat támogat, **RÉSZT VESZ** parcellázási műveletek kerestülvitelében.

Automobil közlekedési-vállalat; állandó járatok PÖSTYÉN TRENCSEN-TEPLICZ fürdőekben 1912 május 1-től.

Luxus autók bérelhetők 1912 május 1-től órákra és napokra legolcsóbb díjszámítás mellett.

A „Felvidéki parcellázó és gazdasági barok“

részvénytársaság NYITRA székhelylyel

Vásárol saját számlájára ingatlanokat parcellázás és egészbeni továbbeladás céljából. Elfogad megbízásokat parcellázók kerestülvitelére haszonrészesezés vagy meghatározott összeg fejében birtokeladásokat és vételket. Vásárol erdőterületeket kihasználásra vagy bármilyen épület-, mű és tűzfát. Elvállal haszonbérleteket albérleti joggal. Felvállal gőzkeszántásokat. Saját és bérelt bányáiból szállít meder és zuzott kavicsot, építő homokot, coulet, terméskövet, aszfalt és beton anyagot. — Ügynöki közbenjárás megállapodás szerint lesz díjazva

NYITRÁN

Részletes felvilágosításokkal készségesen szolgál a bank igazgatósága